

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. Ptes. 1'50 al mes.

Fora. » 4'50 trimestre

Estranger » 9' »

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DISSABTE 19 DE MAIG 1917

NÚM. 115

Sastreria LA MODA Sidral Planas

de JAUME QUERALT (fill)

Arraval de Robuster, 9, 2.^{on} (davant de Correus).—REUS

¿Voleu vestir bé?

¿Voleu vestir amb elegancia?

¿Voleu vestir de franc?

Acudiu a LA MODA, on trobareu les tres coses

Trajos a elegir i a mida, de valor 75 ptes., per 1 peseta

- Res de rifes - - Negoci serio -

(NOM PATENTAT)
PREMIAT AMB MEDALLES D'OR

El millor de tots els refrescos efervescents coneguts

Laboratori: carrer Viladomat, 48.—BARCELONA

DIPOSITARIS ÚNICS PER A REUS:

Senyors **ROCA i RIBAS**

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR

ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIÀ :: MATRIU :: VIES URINÀRIES

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

BARCELONA.—Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral.—BARCELONA

Dictadura germanòcrata

Mentres el litoral espanyol està des de fa temps convertit en base naval dels pirates alemanys, i aquestes operacions, assassinant als nostres mariners, interrompent la vida de relació del país, i el país mateix formiguera d'espies, agents, provocadors i propagandistes retribuïts pels imperis centrals, la germanocràcia ha arribat a instal·lar-se com a dictadura omnipotent.

No endebades s'ha dit que l'actual ministeri és un ministeri den Ratibor. Aquest mateix en persona no faria millor el joc dels germanòfils i en canvi potser que respectés, al menys per ara, la Constitució que consigna els drets polítics dels ciutadans. En Burell, el violent, l'inepte, l'incult, el barrut senyor Burell, està fent-nos anyorar aquells temps en que el troglodític Cierva se liaba la manta a la cabeza.

El desacreditat Burell, després de prestar-se a les manipulacions den Ratibor per a fer, junt amb altres de tants pocs escriptoris com ell, la triveta a En Romanones, s'ha repapat en la poltrona governativa dispost a ésser tant fúnebre com ha estat en totes les coses que ha malmés amb sa petulant incapacitat. Cert és que per a ésser dictador, i dictador arbitrari, desaprensú i ignar, qualsevol despreocupat és bo; mes tal volta aquest senyor no ha tingut en compte que si en altres ministeris, tot i perjudicant a la totalitat del país, no xocà directament amb el poble, en son lloc actual, de més immediata relació amb l'opinió pública, li serà fàcil trobar-se amb que una part considerable d'aquesta opinió no vulgui ajupir-se a les polacades que se li ocorreixin o que li dictin.

Perque quatre fanàtics baladrers i gallines cridaven com les meretrícus quan els hi diuen borratxes, i pretextant vetllar per l'ordre públic, arbitràriament prohibí el miting de Valencia

en que devia en Lerroux ratificar amb l'assentiment de tots els valencians no reaccionaris—les seves declaracions intervencionistes de 1914—dictadura germanòcrata. Per a complaure als sindicalistes comprats pel Consulat alemany, prohibeix el miting de Barcelona: dictadura germanòcrata. Per a complaure de pessetes cada any, prohibeix el miting de Madrid: dictadura germanòcrata. Per a iguals i semblants valors prohibeix també el de Catalunya: dictadura germanòcrata.

Finalment, i per a no deixar lloc a dubtes sobre la germanocràcia dictatorial, llegim que'l Govern intenta prohibir la formació de Comitès antigermanòfils. En Mella i en Maura, germanòfils i alemanys, espies i submarins, poden fer, desfer, dir i cridar lo que els hi vingui en gust. Tota aquesta gentussa presa de furor uteri envers el monstre alemany pot dictar la norma al país i decantar-lo cap a on vulgui en aquests vitalíssims moments històrics: ells ho són tot: els demés, ningú; ens volen a tots en l'abjecció, i creient-nos impotents, fins les seves dames, aquelles cèlebres dames de la *cajetilla y escapulario del soldado*, heroïques com Miss Cavell (ella m'ho perdóni) amenacen amb la revolució. (Influència del confessionalista).

El meu parer és ben concret en front de la dictadura que se'ns vol imposar i contra la mediatització vergonyosa que sofrim: vinguin mitings: antigermanòfils, vinguin Comitès de la Lliga Antigermanòfila, vinga intensa i forta acció antigermanòfila. ¡Pobres de nosaltres si ens sotmetem!

¡I alguns que's creien que no més hi havia un Constantíno Cirabotes del Kaiser!

JAUME SIMÓ.

Conferencia de N'Aureli Capmany

El dimarts prop passat, en la «Sala Reus», tingué lloc l'interessant conferència que sots el tema «Les dances populars de Catalunya» desenrotllà nostre distingit i respectable amic N' Aureli Capmany. La facilitat de paraula i les notes gues per part del conferenciant de que l'objecte de sa estada en nostra ciutat obri, en temps no llunyà, com obren les llevors sembrades en terreny ben adobat, feren que l'entusiasme invadís l'esperit dels bons amants de les coses de nostra terra, com també aplaudir an aquells que ahir somreien al sentir parlar de lo que s'hauria de fer per a tornar sa personalitat a nostra hermosa Catalunya, més gran o d'ànima més gran, potser, que la d'aquelles regions que la combaten fera i despiatadament, tal volta per que no ignoren que un desvetllament per part de tots els que hi han vist la primera llum, esdevindria esclat d'enlluernadores diafanitats més pures que'l raig de sol, tan belles com la mateixa estètica i tan sublims com el complert domini de la més potent de les palanques de Cultura. Per al desvetllament, doncs, per a que caigui de una vegada i per a sempre la bena que cega als més recalitrants anti-catalanistes, l' eminent folk-lorista, nostre benivolgut Capmany i altres, escorcollen a tots indrets i arxivem lo que estudiat profundament revela, ha revelat que de Catalunya, lo seu, lo propi, lo eclipsat a conseqüència de la funesta intrusió i acceptació de perniciosos costums d'altres terres, són raons que demostren superabundantment que nostres avantpassats eren gent lo suficientment entesa, d'idees enlairades i de costums tan allunyades de l'immoralitat com reclama l'esperit del poble que se esforça per a surar, en contraposició als anhels dels disbauxadors; exemple: la Sardana.

La Sardana, la dansa nacional catalana, és la manifestació viventa d'un poble no rosegat pel corcò d'un sentir mancat d'espiritualisme, d'un poble que alhora amb l'esforç de la lluita per la

existència, crea el modo d'endolcir les asprors del treball vivificant, i en conseqüència, la manera d'acceptar joiosament les fadigues del demà lluminós, jorn de feina, jorn de festa. Ballar la sardana és tributar homenatge a les sànes costums de nostres avantpassats, raça valenta, atlètica. Ballar, preferir la bafs de xotis, de valsos i altres ballables forasters que s'inventaren per a, segons els resultats, enfonsar definitivament lo poc que resta de noció contemplativa i acostumar a l'honestitat a no sentir-se ruborosa.

El conferenciant oferí un estudi acabadíssim de lo que és la dansa honesta: quelcom gran, eminentment culte, el segell de cada poble, de cada raça. Es remontà a l'època del floreixement de la lluminosa Grecia i digué d'ella infinitat de coses grates, i de ses dances, lo que pot dir-se d'allò que, preocupant, té prou força per a fer-se indispensable. Els grecs adoraven la dansa, sapiguer dominar-la era signe de distinció, d'educació. Sócrates, l'alabava; Plató, la creia necessaria. De l'antiga Roma, quelcom semblant, i de la seva dominació res que donés lloc a poguer-la titllar de tirana en quant a les dances propies dels pobles en quins imperava.

Moments de goig foren els curts de la conferencia, i si En Capmany logrà fer vibrar l'ànima dels que l'escoltaven, i aquesta vibra solzament quant se sent verament la ferida, victòria pot cantar, en la confiança de que tard o de jorn sa llevor germinarà.

Tal volta l'Agrupació Excursionista, organitzadora de la que'ns ocupa, anunciarà dintre de poc altres conferencies semblants. Aixís sigui!

Catalunya té la seva dansa, la bella sardana. Exceptuda aquesta, lo que resta és un dançar foraster gens honest i que hauria de preocupar fonament al pare que's prena d'aimar les seves filles. Sí, senyors, diem-ho ben alt: aquell dançar per parelles *agafades* és la antífesís de la decència.

J. CUNILLERA D.

Crònica obrera

PRIMER CONGRÉS CATALÀ DEL TREBALL A DOMICILI

En el vestibul de la «Escola Elemental del Treball» de la Universitat Industrial, de Barcelona, ans d'ahir tingué lloc la sessió inaugural de Primer

sots la presidència de donya Dolors Monserdá de Macià.

Hi assistiren les autoritats i llegiren interessants treballs els senyors Tallada i Albó (R.) i la presidenta.

En la sessió següent devia posar-se a discussió el tema: «Seria convenient una llei que establis salaris mínims en les indústries a domicili?», del qual és ponent el senyor Tallada.

OBRERS CERCANT TREBALL
Com ja saben nostres llegidors, l'empress dels ferrocarrils traspirenaics comunicà dies enrera al governador de Barcelona la falta d'obrers que venen notant, malgrat tenir assignat el jornal diari de 4 pessetes als que treballen a l'aire lliure i el de 4'50 pessetes als ocupats a les galeries.

Feta pública la notícia per la premsa, han començat a presentar-se al Govern civil de la capital catalana obrers en súplica de que els sigui proporcionat treball a les referides obres.

El senyor Morote els ha entregat els volants corresponents per a que puguin presentar-se a treballar.

DEL III CONGRÉS D'OBRERS PINTORS

Amb tres sessions més ha terminat ses tasques el III Congrés de la Federació nacional de Pintors.

En la segona sessió, la ponencia nomenada per a estudiar les esmenes al reglament, donà compte del seu comés, que fou aprovat. En la tercera i quarta es discutí, amb gran elevació de mires, la tàctica i orientació de la Federació. I en la de clausura s'acordà per unanimitat que el Comitè nacional resideixi a Valladolid, i després de condemnar i protestar de la conducta del Govern den Romanones, se donà per terminada l'assemblea de pintors.

La Federació de Pintors, amb la de Peons, són els dos organismes federatius obrers d'Espanya més migrats en federats i seccions. Aixís, no es estrany que el Congrés que acaben de celebrar a Madrid els primers no hagi sigut trascendent.

'Lohengrin'

Aquesta nit deu tenir lloc en el Teatre Fortuny la representació de la més popular obra wagneriana, l'hermós drama romàntic que el mestre de la poesia lírica escrigué prenent per lloc i temps Amvers en la primera mitat del segle X, i com a tema la llegendaria deslliurança de la Ignoecia i la Virtut ofeses aquí i personificades en la bella figura d'Elsa, pel cavalleresc i gentil Lohengrin, armat del sobrehumà do per a vencer les males arts de l'agravi a l'honor, mentre s'ha servat el secret de la procedència d'aital poder, segons ho manifesta l'heroi del drama en l'hermosa escena musical de la relació del tercer acte que a continuació transcrivim, extreta de la partitura catalana publicada en 1906 per l'Associació Wagneriana de Barcelona:

*Al lluny del lluny, on mai anar podreu,
hi ha un gran castell i és Monsalvat son nom,
esplèndid temple en son bell mig veureu,
com mai altre semblant vegé cap hom.*

*Un sacre càlzer que la gràcia omplena
com sens igual reliquia hi es guardat,
el qual un jorn als homes purs de mena
pel bell estat dels àngels fou baixat.*

*Cada any del Cel devalla una coloma
per fer la seva oració més potent.
Tal és el GRAL de pura fe amb l'aroma
l'esprít cobreix del cavaller sergent.*

*Aquell qui'l GRAL destina per servir-lo,
armat se sent amb un poder sobrehumà,
jamai les arts del mal podràn ferir-lo,
car sols amb l'esguart donar la mort podrà.*

*Qui pel Sant GRAL es dut a llunyà em-
presa
per batre's campio de la virtut
no perdrà aquesta sacra fortalesa
mentres no sigal seu poder abatut.*

*Tan alta gràcia deu el GRAL donar-li,
que mai pot descobrir-la esguart profà:
no deu ningú cap dubte demostrar-li,
si algú'l coneix, cal que se'n torni ja.*

*Ou al que ara aquí resposta us dona:
del GRAL ja l'enviat coneix tothom;
mon pare Parcivul du sa corona,
serant jò'n soc i és Lohengrin mon nom.*

Hermosa traducció deguda als entusiasmes i valua dels grans patricis Joan Creuher, mercès als qui baix el patrocini de la Wagneriana, la nostra llengua ha pres el quart lloc de l'original en la publicació de les partitures de Wagner, començant per la més sentida i que ha guanyat més afició del públic, Lohengrin.

Comptant amb que el tenor senyor Marchi en la representació d'aquesta nit vulgui honorar la nostra parla, confiem amb que ens obsequiarà com ho feu En Rayer, amb el cant en català de la transcrita relació del tercer acte, fent-se amb això mereixedor del nostre més sentit agraïment.

Encarregant-se de l'Ortruda l'admirable senyoreta Callao, que tan bon record deixà en nostra ciutat en l'execució d'aquesta obra en altra temporada i que en la present s'ha ben agradosa-ment revifat sentint-la cantar en «Sam-só i Dalila» i «Aida», es d'esperar que avui al Fortuny sortirà un bon Lohengrin, puig son conegudes les aptituds dels principals executants a excepció del baríton senyor Frau que debuta en el paper d'Herald.

Sr. Inspector de 1.ª Ensenyança

A l'Escola Nacional instal·lada en l'edifici ex-convent de Sant Francesc de aquesta ciutat, hi un mestre quina conducta mereix tota mena de censures.

Aquest mestre, segons els nostres informes, és un catòlic fanàtic. Mentre altres col·legues seus aconsellen i indueixen als alumnes a fer exercicis físics, esport, excursions, etc., en les hores de esbarjo i en els dies festius, aquest sagristà els omple el cap de falornies religioses i se sent feliç quan en lloc d'enfortir-los física i intel·lectualment els pot fer anar a confessar, a combregar, a professons i a moxigangues clericals.

Aquest mestre—ens diu persona que ens mereix crèdit—, és, com la gran majoria de fanàtics, un toribond germanòfil. No fa gaire distribuï als seus de-

xebles exemplars de la revista o folletó *Por la Patria y por la Verdad* que publica a Madrid el ja cèlebre Carles Coppel, súbdit alemany i segons rumors tresorer o pagador o pagano de moltes empreses de propaganda kaiserista. No cal dir que aquesta *Patria* no és la dels alumnes del mestre germanòfil, sino la del propi Coppel, la del ogre teutònic.

Veurem que fa el senyor Inspector de Primera Ensenyança amb un funcionari tant neutral, perquè és abús i coacció intolerable pervertir als infants que van a escola a aprendre coses útils i no a contagiar-se amb literatures i propagandes malsanes.

Veurem si la germanocràcia s'haurà també extés al Magisteri.

Per avui no diem més.

Acudits... possibilistes

Els de «Las Circunstancias» tenen uns acudits!...

En el número de dimecres es lamentaven amargament de que FOMENT publicàs el remítit d'En Joan Vergés, en el que es posaven de manifest—per millíssima vegada—els procediments que emplea, per a molestar als de l'acera de enfront, el redactor municipal de l'orguen possibilista... i quasi conservador. I, com qui cau d'un niu, després de calificar al nostre diari de «periòdic seriós, digno y formal»—el subratllat no és nostre—afirma «que única y exclusivamente FOMENT puede atreverse a honrarlas—es refereix a les columnes del nostre diari—con su publicidad».

I, en efecte, el remítit en qüestió s'ha insertat, només, en els tres diaris locals...

Més, apart d'això, qui com els de «Las Circunstancias» han tingut, en més d'una ocasió—hi ha un cas ben recent—, en molt poca estima deures elementalíssims de companyerisme amb altres periodistes de la localitat, estan incapacitats per a formular queixes d'aquesta índole.

«Lo que no vulguis per a tú, no ho vulguis per a ningú», és un adagi català que els possibilistes no semblen saber.

Altre acudit ben propi dels de «Las Circunstancias», és el burlar-se del firmant de l'esmentat remítit, dient-li *ilustrado*—així, de cursiva—, i ells, al damunt mateix d'aquest *ilustrado*, escriuen: «... tanto a molestado...»

I després ens diran «pedantes» i «omniscientes» a nosaltres... Com que ells no saben ni Ortografia!

Pero, tot això, és res, comparat amb la pensada, veritablement sublim i morrocotuda que tingué dijous el propi orguen possibilista.

Llegeix, lector:

«Els regidors patriòtics tenen una percepció la més primitiva dels afers ciutadans. Tal vegada son migrat i localista ambient, ple de miserietes, no permet entre ells el desenrotll d'eixos esperits selectes del món municipalista, de fina imaginació i ample sentit de realitat, que és el fruit esplendorós de altres centres vitals de més o menys importància que el nostre. I això que ells, els patriòtics, són tant savis! Són massa savis. La seva pròpia saviesa els roba aquella intel·ligència i geni indispensables per a formar la nova fisomia del poble i portar per nous virarany la seva espiritualitat. Desconeixen en absolut la bellesa del moment present i amb major motiu la bellesa del moment esdevenidor. Que saben ells del moment d'En Pearson a Catalunya, d'eix admirable moment que és tot un esforç de present i d'eternitat?»

«I sabeu per què són tot això els nostres amics de la majoria consistorial? Doncs, perquè no han pensat que seria cosa transcendent, quasi quasi salvadora, el canviar el nom del carrer «precisament de Sant Celestí» una mica més de respecte als morts, senyors!—per el de Pearson...

Despampanant! ; Piramidal!

Si seran tontos els nostres amics que no havien donat amb aquest mitjà tant senzillíssim de fer la felicitat de Reus i salvar al món de tots els perills presents i veniders! Pero ; home de Deu! qui no us ho feia dir més aviat!...

Veritat és, que l'autor de la lapidaria pensada—mai com en aquest cas tan ben aplicat lo de *lapidaria*—creu que la seva proposta será presa per «infantívola i ignocest», pero aquesta seva creencia no és més que un excés de modestia... Nosaltres, al contrari, creiem que l'incògnit proposant está en lo ferm: més ignocent que la seva pensada és que chi hagi encara a les vies públiques noms de sants, quan aquests cap feina tenen a la terra». I que, ademés, és una llástima que guardi l'incògnit un senyor que té tan desllorigants acudits, car podríem proposar s'esborrés, posant-hi el seu, un nom de sant d'algún altre carrer!

El de Sant Simplicí, per exemple.

Concert íntim per la Srta. Callao

Corresponent a l'amable invitació de nostre volgut amic don Joan Balañá, assistirem el passat dimecres al seu domicili, on la senyoreta Callao, la simpática i eminent mezo-soprano que amb tant d'èxit actúa en el Teatre Fortuny, mostrà una vegada més, davant íntima i selecta concurrència, llurs qualitats de artista de ben cimentada fama.

Algunes vegades quelcom hem dit, potser no amb l'elogi que's mereix, i molt més llegit extenses ressenyes en les grans revistes de Barcelona i Madrid on s'elogia el talent artístic de la senyoreta Callao, motiu pel qual assistirem ja convençuts a tan agradable festa: empró una inesperada sorpresa tinguerem a l'admirar en l'artista de cant una excel·lent pianista.

Els inspirats ballades de «Gioconda», els més difícils passatges de «Tannhäuser» i de «Lohengrin» i varies altres produccions de compositors eminents, foren les obres escollides per l'artista, siguent tan bellament i amb tanta justesa exequades que entusiasma a l'auditori, essent calurosament felicitada.

A pres dels assistents cantà també alguns dels mentats passatges, que li valgueren nous elogis.

Acabà tant agradable festa amb l'execució, per part del senyor Pujol Capsada i la seva gentil filla, de varies inspirades composicions de sa extensa producció, i als acords de la genial overtura de «Tannhäuser», per nostre amic Artur Vergés, i siguent obsequits galantment amb un delicat lunch, servit per la simpática senyoreta Remé Balañá, filla de nostre bon amic, a qui estem altament reconeguts per les seves atencions, a l'igual que a la bella artista, per qui sentim la més vera admiració.

Informació

Juventut Nacionalista Republicana

Se convoca als socis d'aquesta Joventut a la reunió general extraordinària que, per a tractar assumptes d'interés per a la mateixa, se celebrarà el proper dimecres, dia 23 del corrent, a les 9 de la nit.

Si a l'hora anunciada no fos sufcient el nombre de socis assistents, se celebrarà, una hora més tart de segona convocatoria.

Reus 16 maig de 1917.—P. A. del C. D.—El secretari, Agustí Gil.

Per a la pròxima Pasqua de Ressurrecció está anunciada l'estrena a Reus de la darrera producció de l'eximí escriptor, gloria de les lletres catalanes, don Angel Guimerà, «Jesús que torna».

Se'ns donarà a conèixer aquest drama romàntic en el Teatre Circo per la companyia que dirigeix el primer actor En Jaume Borrás, i, segons refe-

rencies, será representat amb el mateix decorat i vestuari i atrés que'n el Teatre Novitats de Barcelona.

Se donarán tres úniques representacions: una a la nit del dissabte, dia 26, i dues el diumenge, dia 27, una a la tarda i altra a la nit.

Avui han començat en l'Escola de Viticultura i Enologia d'aquesta ciutat els exámens de fi de curs dels estudiants de la carrera d'enoleg.

Les fortes calors d'aquests dies ve preocupant a la gent, sens dubte per que desconeixen que als *Magatzems Gisbert* s'ha rebut un gran assortit de camisetes d'istiu, en màniga curta i llarga, poguent-se'n comprar des de 60 céntims una.

Per sa bona qualitat i per sa baratura deuen recomenar-se a tothom.

El Jutjat d'instrucció d'aquest partit emplaça a don Francesc Borrás.

Properament donarán conferencies en nostra entitat En Durán i Tortajada, En Puig i Esteve, En J. M.ª Pi i Suñer, el director de l'Escola de funcionaris d'Administració local senyor Lloret, En Prudenci Bertrana i En Ricard Caballeria; totes elles del cicle que ha organitzat la Joventut Nacionalista Republicana.

Una veina de Cambrils, que té pertorbades ses facultats mentals, ahir al matí promogué un aldarull en la plaça del Mercadal, amb motiu de pegar una bofetada a la seva pròpia mare.

L'obra que per la companyia d'òpera que dirigeix el mestre Sabater se posarà en escena aquesta nit en el Teatre Fortuny será «Lohengrin», preciosa partitura del mestre Wagner, en lloc de els «Hugonotes» que per error s'indicava en els programes que's repartiren ans d'anit en dit coliseu.

Xorisso de Vich marca GARRIGA

es sens dubte el millor per l'excel·lent qualitat de les carns amb que está elaborat.

De venda a Reus: Roca i Ribas, Joan Malet, Joaquim Llorens, Joan Cardona, Daniel Borrull, Salvador Sedó, Antón Cañellas, Ramón Rodón, Lluís Roca.

Dimarts que vé donarà una conferencia a l'Ateneu Obrer, nostre estimat amic i excel·lent company el primer tinent alcalde d'aquest Ajuntament, En Pere Cavallé Llagostera.

A les dugues de la matinada del dia 17 i al passar per Vallmoll, amb direcció a Valls, Joan Magriñá vé de Tarra-gona, tractant en fruites, conduint tres carros de taronja, va ésser assaltat y apallissat per nou o deu subjectes, resultant amb varies contusions.

Entre les pel·lícules que's projectaran avui al Kursaal, en les acostumades sessions de cine que s'hi donarán, hi figuren els 7 i 8 episodis de la de gran éxit «Lucile la filla del circo», els quals porten per títol «El salt trágic» i «La rata incendiaria».

També es projectaran les Actualitats Gaumont i la cinta cómica de la marca Keystone «Bombs màgics».

Com a presuntos autors del assassinat de Josep Pallejá, a Torroja, de qual fet varem donar compte, han sigut detinguts els veïns de dita població, Jaume Escoda Alabart i Joan Alabart Sans.

Avui donarà el director tècnic d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, don Josep M. Valls, una conferencia sobre les enfermetats de la vinya i la seva curació i l'empleu dels sulfres i sulfats, a Vilallonga.

Aquest acte, organitzat per l'abans citada corporació regional, tindrà lloc a les nou de lá nit.

Saló de Sombreros de Luisa Morera

Carrer de Jesús, 12. — Reus
La duenyà d'aquest establiment se complau en participar a les senyores, que en ell hi trobaran un extens i variat assortit en sombreros d'alta novelat, adaptació dels últims models de París.

A dos quarts de set del matí d'ahir, es despreguè una pedra de la torre de Sant Pere, que anà a caure a la plaça de l'glesia, sense que afortunadament fes mal a ningú.

El senyor alcalde ha donat ordres per a que s'inspeccioni detingudament aquell edifici.

La Comissió Executiva de la placa Maragall, ha visitat a la viuda de l'eminent poeta per a participar-li l'acord de celebrar l'homenatge el dia 3 del present mes de juny.

L'esmentada senyora agx atenció i quedà conforme amb la data que li manifestaren els comissionaris.

LA PUBLICIDAD.
Se ven a la Plaça de Prim, núm. 3.
Venda de periòdics de J. MARTÍ. REUS

Avui a la Sala Reus s'hi projectarà un escullidíssim programa de cine, en el que hi figuren les colossals pel·lícules «Agnà Kadowa» i «El camí de l'or», ambdues de llarg metratge.

El reste del mentat programa estarà compost de la tant variada com interessant revista setmanal.

Se troba vagant la plaça d'inspector de carns de Ginestaf, per renuncia del que la desempenyava. El plaç per a sol·licitar-la és el de 30 dies.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams
Lloguer de Caixes de seguretat per a títuls, documents i objectes preciosos.

S'ha reunit a Manresa el Comité comarcal de l'Unió de Viticultors de Catalunya, adoptant, entre altres, les següents conclusions, que serán elevades al Govern per a la seva aprobació: que's prohibeixi en absolut tallar els boscos; que's condoni la contribució dels terrenys erms que s'exploten i es cultiven; que's dongui ensenyança agrícola en les escoles primaries; que s'exclueixi del servei militar actiu als agricultors; que's dicti una llei per a el respecte dels contractes d'arrendament o a mitges.

Pels dependents de l'autoritat han sigut detinguts 6 joves indocumentats. Després de passar una nit a les Cases Consistorials foren expulsats d'aquesta ciutat.

Si una senyoreta al flor de la joventut está pàlida, ullerosa, inapetent, tús, es cansa al més petit esforç, té náusies, vòmits, desarreglos de la menstruació, etc. que usi el Xarop de «Hipofosfítos Salud», i al poc temps recobrarà el color de les seves galtes, l'activitat, la salut i l'alegría. Dos pots tan sols de «Hipofosfítos Salud», posen a la malalta en la plenitud de la vida.—Unic aprovat, per la Reial Academia de Medicina. 27 anys de creixents èxits: Al comprar el pot deveu fixar-se si amb tinta roja s'hi llegeix *Hipofosfítos Salud*.

Secció Oficial

Registre Civil
INSCRIPCIONS DEL DIA 18 MAIG 1917

NAIXEMENTS
Francesc Cabré Calbet.—Leonor Riús Robert.—Jaume Pallejá Sugrañes.—Rosalia Cañellas Pàmies.

DEFUNCIONS
Antonia Vilá Masip, 57 anys, Manicomí.—Jaume Gispert Guinart, 78 anys Casa de Camp, 5.—Josepa Casals Fortuny, 53 anys, Santa Eulalia, 7.—Teodora Ferré Plana, 7 mesos, Santa Cla-

Tractament de la **sífilis** per l'aplicació **indolora** del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)
Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Sense aquesta marca

l'aparell **NO** és un
GRAMÓFON
 —CATÀLEGS GRATIS—

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
 en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - REUS
 Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Relletgeria. - Bellotges de butxaca i Desperiadors des de 290 pessetes.

ra, 4.—Agustina Llanés Piñol, 24 anys
 Arraval alt Jesús, 28.

MATRIMONIS

Agustí Massagué Muntané amb Joaquina Pobo Serrano.

Col·legi de Corredors de Comerç DE REUS

La Junta Sindical d'aquest Col·legi fa públic als efectes de l'article 98 del vigent Còdigo de Comerç, que amb aquesta fetxa ha causat baixa en el mateix, a petició propia, el col·legiat don

Eduard Recasens i Mercadé.
 Reus 15 de maig de 1917.—El Síndic-President, **J. Vallés Vallduo**.

Centre de Lectura

Junta Directiva

En compliment de lo que disposen els articles 29 i 30 del vigent Reglament, se convoca als senyors socis del Centre de Lectura per a les eleccions que, per a la renovació de les Juntes Seccionals, Directiva i elecció de President, tindran lloc el dia 23 del present mes, de les 10 a les 11 de la nit.

Reus 10 de maig de 1917.—Per A. de la J. D.—El Secretari, **Pere A. Savé**.

Secció de Literatura i Idiomes

D'acord amb lo que disposen els Estatuts generals d'aquesta Societat, la Junta de la Secció ha acordat convocar eleccions ordinaries per al dia 23 de l'actual, de 10 a 11 de la nit, per a elegir els individus que han de desempenyar els càrrecs de: Vocal i Secretari de la Secció, i Delegat de la mateixa a la Directiva.

Lo que faig públic per a general coneixement.

Reus 13 de maig de 1917.—P. A. de la J. S.—El Secretari, **Joan Vallvé**.

Societat "El Círculo"

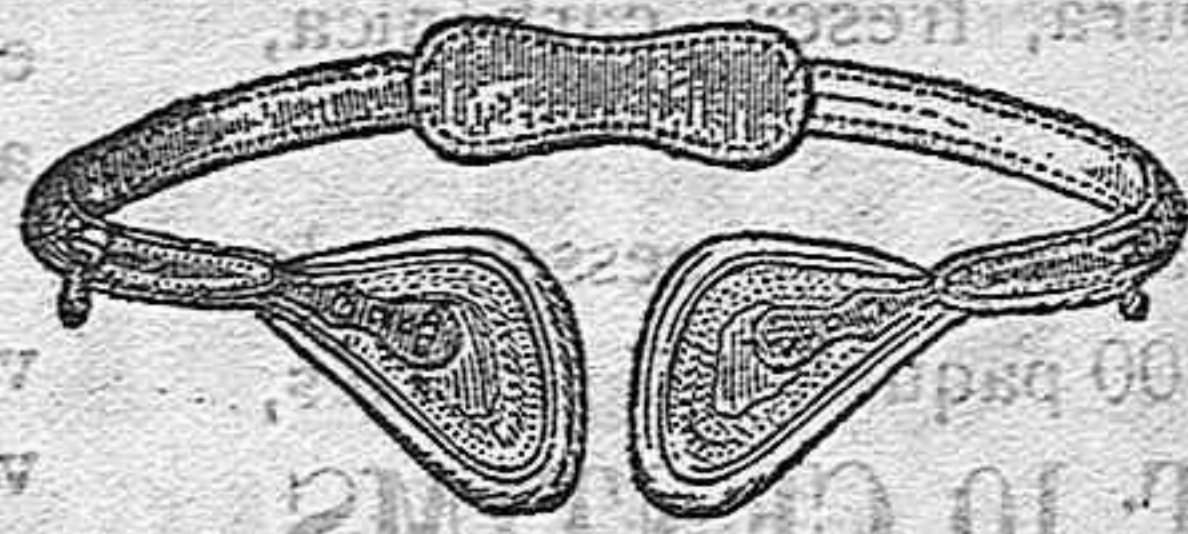
La Junta de Govern d'aquesta Societat, ha acordat oferir en arrendament el Teatre Circo i café anexe al mateix, per a lo que s'admeten proposicions de contracte per al Teatre i café plegats o per a cada un d'ells per separat, fins el dia 20 de maig pròxim, en la consergeria de la Societat.

Reus 28 d'abril de 1917.—El secretari, **Antoni Calbó**.

Gran Servei de Carruatges De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES	
MONTROIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:
 A Montroig, Casa Sabaté.
 A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.
 Dit servei començarà el 1 març de 1917

AVIS als trencats i al públic en general

Cansat de tolerar per més temps, les grosseries que el meu incorrecte contrincant publica en la revista setmanal «Heraldo de Cataluña» des del seu primer nombre, me veig obligat a posar al descobert la petulancia que empra dit fulano, ja que per a defensar-se no repara en emprar medis renyits amb la decencia i la justícia.

Aquest senyor que sols ha sigut un simple dependent meu, s'esvanix dient que portà la direcció del meu establiment per espai de 14 anys, ofonent a la veritat doncs de sobres sab ell que a casa meua no hi hagut mai altra direcció que la meua, lo que si és cert és que a causa d'una greu enfermetat que m'impossibilità estar al davant dels meus negocis un any escàs, vaig confiar al mentat subjecte la direcció del meu establiment, de quina gestió hi hauria molt que parlar.

A Penterar-se el mentat individu de la resposta que dono al seu anunci, amb el que jo publico en els demés diaris locals, ha volgut donar una prova més de la seva incorrecció, afegint una nota final, tergiversant els fets i faltant una vegada més a l'octau manament, amb una frescura sens parió, a la que jo avantposo el més absolut despreci.

JOSEP PUJOL. - Cirurgia

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 30 anys de practica entre la casa Clausolles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus
 Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebelds que siguin, des de 3 pessetes a 125.
 Freges hipogàstriques o ventrals, tirants onaplàstics.
 Gran assortit en ulleres i gafes per a miopes i vista cansada.
 Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.
 NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gaudeix casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

"LA CRUZ ROJA" (CASA FUNDADA EN 1896) MONTEROLS, 18
 (Al costat del fabricant de gorres b. Isidro Pons)

Gran Café Restaurant de Salou
 (SITUAT DAVANT L'ESTACIÓ DEL TRAMVIA)

Servei esmeradíssim: Coberts i a la carta: Preus econòmics
 Se lloguen habitacions amb tot el confort desitjable, a preus reduïts.
Joan Massó Veciana, cuiner | **Obertura el Primer de Maig**

XOCOLATA GARCIA

L'absoluta puresa dels seus components acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFES DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIARIAMENT

Sidral TEIXIDÓ

NOM PATENTAT
PREMIAT AMB MEDALLA D'OR
 ¿Voleu apagar la sed?
 ¿Voleu menjar a gust?
 ¿Voleu digerir bé?

PRENEU SIDRAL "TEIXIDÓ"

—REFRESCANT, APERITIU i DIGESTIU
 El SIDRAL TEIXIDÓ és indispensable als estiuiejants, excursionistes i caçadors perquè evita les infeccions purificant l'aigua.
 Exigiu-lo en els Cafés, Bars i Droguerías.

Unic representant a Reus: **D. GAIETA VIRGILI, Plaça de Prim, núm. 3 BAR ESQUELLA**

AVIS IMPORTANT. Com sigui que el merescut èxit alcançat pel Sidral TEIXIDÓ ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no's deixin sorprendre en la seva bona fe.
 Tot granulat que no vagi empaquetat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del laboratori del SIDRAL TEIXIDÓ son productes similars que el públic deu rebutjar per il·legítims.

Màquines d'escriure
Smith Premier n.º 10
 Completament noves
 :::: garantides ::::

Ultima paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina **SMITH PREMIER núm. 10** és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la **SMITH PREMIER N.º 10, visible.**
AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.º, Tel. 275
 Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i aparentment noves A QUALSEVOL PREU

TELEGRAMES

Madrid 18. **NOU PRESIDENT**

CONSELL AL PALAU.—TORPEDEJAMENT DEL «PATRICIO».
CONSELLET.

El Consell de ministres celebrat al Palau, baix la presidència del rei, ha durat més temps que d'ordinari.
 Després els ministres es reuniren en Consellet, que durà fins a la una de la tarda.

Terminada la reunió, el senyor García Prieto marxà a la Presidència, on rebé als periodistes, a quins els digué:—No és cert que ahir fugís de vostès. A la tarda vaig estar a la Presidència, i com no tenia res que dir-los, puig encara no tenia noticia del torpedejament del «Patricio», els vaig enviar el recado que vostès rebrien.

A la tarda començaren a arribar notícies particulars d'aquest succés i després el despatx oficial confirmant-lo.

Es deixaren circular lliurement totes les notícies que's trasmeteren sobre aquest torpedejament.

En vista dels detalls que's reberen, vaig convocar als ministres per a les sis de la tarda. En aquesta reunió examinarem detalladament aquest torpedejament, donant-li tota l'importancia que realment té.

En el Consell d'avui al Palau he donat compte a S. M. d'aquest succés i després ens reunirem els ministres en Consellet, coincidint tots en els termes en que ens hem de dirigir a Alemanya. I comprenent l'importancia del cas, varem acordar l'actitut que'l Govern deu adoptar per a sortir en defensa dels interessos nacionals.

Avui mateix quedarà redactada la reclamació que hem de formular davant el Govern de Berlín i davant l'embaixador d'Alemanya.

En mon discurs davant del rei he parlat de política interior i de les bones impressions que d'Asturies porta el duc d'Almodóvar del Valle que retorna demà.

En el consellet d'ahir solsament es tractà del torpedejament del «Patricio», dedicant-li tota nostra atenció.

Preguntat el senyor García Prieto si es publicaria la nota que s'ha de dirigir a Alemanya, contestà que per ara no, i que s'aplicarà igual criteri en totes les qüestions d'ordre diplomàtic.

Ha sigut nomenat president de la Junta de la Protecció Nacional, el senyor Sánchez de Toca.

HONORABILITAT REPARADA
 Segons un periòdic, quit, a les onze, en l'estudi de pintor que té un conegut cronista, es verificà un *encuentro* entre don Rafel Barón, representant de l'actor Enric Borrás, i el cronista teatral senyor Meiral.
 Després de quatre assalts, el senyor Barón resultà amb dues ferides al cap i braç dret, que l'impossibilitaren continuar.
 Els duelistes es reconciliaren.

EL SR. VILLANUEVA.—RUPTURA DE RELACIONS AMB ALEMANYA?

Els periodistes interrogaren en el Congrés al senyor Villanueva, dient-li que s'accentuaven els rumors de que no s'obririen les Corts.

An això digué el president del Congrés: El Govern manté son pensament d'acudir al Parlament. Anit mateix varem parlar amb el senyor García Prieto i el veig disposat a obrir les Corts ans de fi de mes.

Se li digué que circulaven rumors de un pròxim rompiment amb Alemanya. El senyor Villanueva contestà: No crec que arribem an aquest extrem.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny
GRAN COMPANYIA D'ÓPERA
 de la que'n formen part
Berta JULLIAN i August SCAMPINI
 Gran funció per a avui.—L'òpera en tres actes de Wagner «Lohengrin», en la que farà son debut el tenor Jordi Frau.

A les nou.
Sala Reus
 Grans sessions de cine per a avui.
 Preus i hores de costum.

Kursaal
 Grans sessions de cine per a avui.
 Preus i hores de costum.
 Imp. Sanjuán Germans.—Reus

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugima, éssent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes.

UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

GUARNICIONERIA

VICENS FIOI

Variat assortit de TARTANES

i guarniments nous i usats:

Especialitat en veles i marquesines

per a fatxadades i balcones

ARRAVAL DE Sta. AGNA, 15.-REUS

(DAVANT DEL BANC DE REUS.)

Abans de comprar cap trajo fixe-u-vo-
en els aparadors de la

Sastreria Queralt

La casa millor assortida de Reus

MONTEROLS, 35

COMODITAT I ELEGANCIA

Lasabatería (A! Buen Gusto)

participa a la seva distingida clientela i al públic en general haver rebut les últimes novetats de la present temporada.

Especialitat en el calçat per a infants

No compreu sens abans visitar aquesta casa

Arraval Santa Agna, 19.-REUS

PREUS SENS COMPETENCIA

ECONOMIA

Sabó CARAGOL

El millor per a rentar roba
50 CÈNTIMS PASTILLA

DIPÒSIT: Antiga Casa Coder,
Plassa de la Constitució, 16

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTI, Rasetta de Sales, 12
JO QUIM LLORENS, Plaça Castell.
TOMAS HORTONEDA, Portal de Jesús

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINE

Plassa de Prim REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisí

Carrer Jesús, REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics.
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverosímils

La casa millor assortida en trajos per a nous

Portal de Jesús, 1.-REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS